

Pripadniki SLOVENSKEGA DRŽAVNEGA GIBANJA po svetu
čestitamo odločnim in jasnim izjavam DRŽAVOTVORCEV! Slovence
v domovini in po svetu pa vabimo, naj odločno podprejo BRANILCE
SLOVENSKE SUVERENOSTI, kot so to storili ob priliki PLEBISCITA
1990. leta!

slovenska
DRŽAVA

FOR A FREE SLOVENIA

LETNIK XLIV

JUNIJ-JULIJ 1993

ŠT. 6-7 NO. 6-7

SLOVENSKI NAROD NA RAZPOTJU

V

PORAST ALI NAZADOVANJE - IZGINOTJE ?

Slovenski narod se je že s plebiscitom - 23. dec. 1990. - in še veliko bolj s proklamacijo slovenske državne neodvisnosti - 25. junija 1991. - , kateri je po desetdnevni vojni in po njej trimesečnem moratoriju končno sledilo mednarodno priznanje, včlanjenje v ZN in pred kratkim sprejetje v Evropsko skupnost, znašel na popolnoma novi, še ne preizkušeni življenjski poti.

Vse do razglasitve slovenske državne neodvisnosti in mednarodnega priznanja, smo lahko - in tako smo tudi vedno ravnali - dolžili in krivili druge za vse naše neuspehe, gospodarske težave, naše vsestransko nezadovoljstvo nasploh.

Zdaj je tega konec. Uspehi in neuspehi so od zdaj naprej izključno v naših rokah, od nas samih odvisni in smo posledično tudi zanje odgovorni.

Če hočemo kot narod s svojo lastno, mednarodno priznano državo - Slovenijo - uspeti, biti v isti vrsti z ostalimi naprednimi narodi in državami, moramo zavestno oživeti vse tiste vrline, narodne vrednote, ki nas bodo s ponosom in uspešno predstavljale v svetu. In te naj bi v glavnem bile:

S pravilnim pojmovanjem in osvojitvijo etike dela (*conditio sine qua non!*), oživeti zaupanje v delo, kot edinstveni način, spontana sprostitvev, prvenstveno individualne ustvarjalne energije in z njo talentov.

S tem zavestnim ravnanjem bomo ponovno ustoličili delo kot nekaj častnega, konstruktivnega oblikovanja človeka poedinca in po njem slovenskega naroda v celoti.

Do vsakega dela pa naj bo to fizično, znanstveno, umetniško ali kakršnekoli narave že, moramo vzbuditi spoštovanje, kot konstruktiven doprinos k skupnosti.

Delo ne sme biti samo z vrha ukazovana dolžnost ampak spontan, neprisiljen dosežek osebnega zadovoljstva in zadoščenja, seveda, nagrajeno, poplačano s primerno, zadostno plačo, s katero bo delavec dostojno preživel sebe in svojo družino. (Tu bi vsekakor morale biti vključene za družinske očete poleg bazičnih plač tudi družinske doklade!)

Le na ta način, po tej sicer težavni poti, bomo revitalizirali, okrepili osebno in po njem in z njim tudi narodno gospodarstvo.

V tej zvezi bi vsekakor bilo priporočljivo ponovno seznaniti se in po možnosti osvojiti deset božjih zapovedi, kot nekako vodilo, osnovo konstruktivnega dela, zlasti bi prišlo v poštev zadnjih 6 zapovedi, ki nas varno navajajo na naše vsakdanje odnose in pravo ravnanje do sočloveka, bližnjega nasploh; dalje do pravega pogleda in odnosov do materialnega sveta, predvsem v presoji za dostojno, človeka vredno življenje potrebnih dobrin. (S tem bi se morda izognili sedanjemu divjemu lastninjenju in dejal bi skoraj legalizirani kraji tuje, narodne lastnine!)

Da se, kar se da, dostojno predstavimo svetu kot izgrajen, dorasel narod, moramo poleg gospodarskih uspehov pokazati vidne dosežke tudi v znanosti, poslovanju in, seveda, v kulturi.

Do nedavnega je prevladovalo gledanje, še več, prepričanje, da je bila proizvodnja edini način pridobivanja narodnega bogastva. Vendar danes v dobi hitre izmenjave vsestranskih informacij pa je, po trditvah samih znanstvenikov, porast družbenega, narodnega kapitala, premoženja, odvisna - že polovica, včasih že več - od znanosti, uspešnega poslovanja, ostala polovica pa od proizvodnje.

Torej znanost, organizirano, medsebojno dopolnjujoče šolanje, skrbno odkrivanje in vodenje talentov na vseh področjih narodnega udejstvovanja.

Danes mnogi Slovenci, zlasti oni, ki so bili v povojnih letih na vidnih, vsestransko dobro nagrajenih, položajih - z delavci vred - tožijo za "dobrimi" časi. Resnici na ljubo povedano, ti "dobri" časi so bili umetno grajeni na trhljih temeljih, na milijonskih darilih in milijardnih posojilih, ki jih bo treba vračati, ne pa na delu!!

Slovenski jezik - naša najvažnejša spoznavna in sporazumevna narodna vrednota, naše zavestne narodne bitnosti, poleg lastninjenja in posedovanja naše zemlje, najtrdnjše povezava slovenskih rodov - je danes nagraden s tujkami kot npr.: manager, management, holding, top job, hot tickets, weekend, garage in da ne omenjam reklamne obsedenosti v Ljubljani in drugih mestih naše Slovenije..itd..Pisatelji, zlasti pa časnikarji, se kar kosajo med seboj, kdo bo več tujk vrnil v slovenski jezik.

Slovenci smo se z veliko večino odločili za državno samostojnost; slovenski jezik, domača govorica, naše glavno spoznavno znamenje narodne samobitnosti, pa po naši lastni krivdi, lenobi, žalostno vodeni, propada.

Zdaj se Slovenci kot narod s svojo lastno, mednarodno priznano državo - Slovenijo - soočamo z dvema nevarnostima:

- Padanje rojstev. Po nekaterih krajih Slovenije smrt vidno presega rojstva; nekatere vasi so brez otrok, mladostnega krika in vrveža; propadajo, umirajo.

- Druga nevarnost, ki pa se je tudi dovolj ne zavedamo, pa je potujčevanje slovenskega jezika in slovenskega življa. Tuji lastniki slovenskih podjetij, številni begunci in drugi prišleki bodo to - za slovenski narod usodno pot - pospešili.

Prav je, da navedenim življenjskim pogledom dodam še naslednje: Napravimo že vendarle enkrat konec izmikanju in sprenevedanju. Gre namreč za medvojna nasilja, poboje poštenih, vernih in zavednih Slovencev, slovenskemu narodu vsiljeno krvavo komunistično revolucijo in povojne množične pokole v Teharjih, Kočevskem Rogu, Celju in drugih številnih krajih Slovenije. Vsi ti tisoči so umirali za svobodo in lepšo bodočnost slovenskega naroda.

Mrtvih ne moremo oživeti, lahko pa z dobro voljo ugotovimo objektivno resnico, mrtvim v čast, živim v spodbudo in opomin, da se kaj takega v bodočnosti ne bo več zgodilo.

Množični grobovi po Sloveniji naj postanejo "sveti gaji", na katerih se bodo sedaj živeli Slovenci in bodoči slovenski rodovi neprestano izčiščevali, gojili medsebojno zaupanje in prijateljstvo. Dalje pričakujemo - čas je že! - vrnitev zaplenjenih imetij upravičenim lastnikom in če že to ni več mogoče, s primerno odškodnino. To bo šele začetek prave, življenjske sprave, resnično pomirjenje med živimi, ki bo trajala dolga, dolga leta.

Brez tega nadvse potrebnega dejanja bo slovenska država životarila, hiralala. To bodo opazili tujci in, seveda, izkoristili v svojo korist in našo škodo.

Tukidid(es) v svojem odlično napisanem zgodovinskem delu 'Peloponeška vojna' omenja voditelja mytilenske delegacije, ki v svojem nagovoru Špartancem in ostalim zaveznikom proti Atencem, podčrtava pomankanje pravičnosti, poštenosti in odkritosti med ljudmi, med narodi in državami. To je bilo povedano približno 427. leta pred Kristusovim rojstvom, v četrtem letu peloponeške vojne. Od takrat pa do danes je preteklo skoraj 2500 let. Ta kritična ugotovitev: pomanjkanje pravičnosti, poštenja in odkritosti, velja tudi za nas Slovence, našo mlado državo - Slovenijo.

Se bomo vendarle streznili in kljub različnim svetovnim gledanjem, ideologijam, skupno ubrali rešnje pot? Upajmo.

L.Jamnik

OB DRUGI OBLETNICI SLOVENSKE NEODVISNOSTI

Slovenci do 25. junija 1991 nismo imeli svojega resničnega narodnega praznika. V kraljevi Jugoslaviji nam je bil vsiljen 1. december (1918), v Titovi pa 29. november (1945). Ni še minilo pičlih sedem let odkar so nam ta zadnji takoimenovani narodni praznik v Clevelandu vsiljevali razni konzuli, njih pristaši in pomagači. Slovenski emigranti pa smo od konca druge svetovne vojske pa do konca leta 1990 praznovali 29. oktober (1918) kot

dan, ki bi bil najbližji in najprimernejši za slovenski narodni praznik. Proslave 29. oktobra so bile lepe, primerne in pomembne proslave, ki so nam kazale in nas vodile na pot k 25. juniju 1991 in mislim, da ni potrebno poudarjati, da proslavljanje 29. novembra ni prav nič usmerjalo Slovence k uresničevanju 25. junija 1991, usmerjalo jih je rajši k preprečevanju tega dne.

26. decembra 1990 je slovenski parlament razglasil izid

plebiscita za slovensko samostojnost. Ogromna večina oddanih glasov, to je 95 odstotkov, kar pomeni 87 odstotkov vseh upravičenih glasov prebivalcev Slovenije, se je izreklo za samostojnost. Proglasitev samostojnosti je bila odložena za pol leta. Takšna doba je bila potrebna za pripravo na dejansko ločitev Slovenije od Jugoslavije. Točen datum proglasitve samostojnosti so

dalje na str. 2

slovenska DRŽAVA

FOR A FREE SLOVENIA

Subscription rates:
\$15.00 per year
\$ 1.50 single issue
Advertising: \$.45 per agata line

Member of Multilingual Press Association of Ontario

Member of Canadian Multilingual Press Federation

Owned and published monthly by Slovenian National Federation of Canada

Lastnik in izdajatelj Slovenija Narodna Zveza v Kanadi
646 Euclid Ave., Toronto, Ontario M6G 2T5

Edited by Editorial Board

Urejuje konzorcij Slovenske Države

Zastopnika:

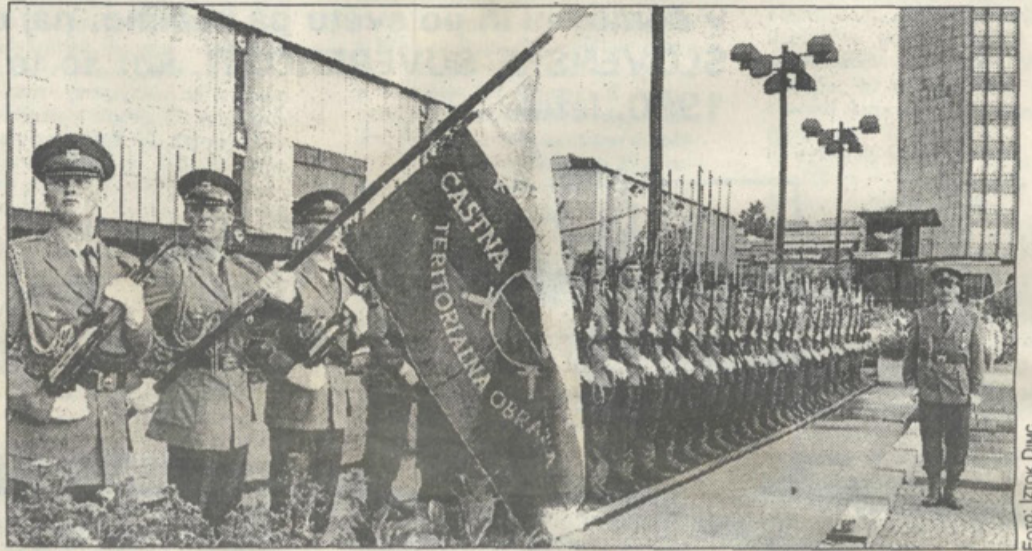
Martin Duh
Calle 105, # 4311
1653 Villa Ballester
Argentina

Ludvik Jamnik
79 Watson Avenue
Toronto, Ontario
M6S 4E2
Canada

TELEPHONE & FAX #: (416)-766-4848

Letna naročnina: Za Kanado in ZDA \$15.00, za Argentino in Brazilijo po dogovoru, Anglija, Avstrija, Avstralija, Francija in druge države \$12.00 U.S. Po letalski pošti po dogovoru.

Za podpisane članke odgovarja pisec. Ni nujno, da bi se avtorjeva naziranja morala skladati v celoti z mišljenjem uredništva in izdajatelja.

Slovesnost ob drugi obletnici slovenske samostojnosti na Trgu republike v Ljubljani je vendarle bila. Foto: Iztok Dinc

nadaljevanje s str. 1

slovenske oblasti držale v tajnosti. Ugibalo se je, da bo ta datum 26. junij. 25. junija zvečer je slovenski parlament na slavnostni seji proglasil - v skladu s plebiscitom - neodvisnost slovenske republike. Slovenski narod je stopil na pot samostojnosti. Tako je ostal 25. junij 1991 resničen in upravičen slovenski narodni praznik, ki odgovarja ameriškemu 4. juliju.

Ne smemo pozabiti, da je bila slovenska samostojnost posvečena s krvjo slovenskih, moramo reči, neznanih junakov, padlih v desetdnevni vojski, ki je sledila proglasitvi samostojnosti.

Boj za delo in uresničitev slovenske samostojnosti so, po naklonjenosti božje Previdnosti, ki je Slovence vodila skozi tiste težke dni, navkljub premajhni pripravljenosti na vse ovire in težave, končno le pripeljali do popolne ločitve od Jugoslavije, do utrditve samostojnosti z novo ustavo naznotraj in mednarodnimi priznanji te samostojnosti na zunaj. Slovenci smo se pridružili družini evropskih narodov in držav in stopili na pozorišče sveta kot Slovenci.

Po petdesetih letih komunizma morajo samostojna država in slovenski narod, kot krojilec lastne usode, najti predvsem nove miselne, moralne, politične, družbene, kulturne, gospodarske osnove in oblike in se osvoboditi vse komunistične nemoralne navlake in ljudi, ki še niso prelomili z njo in še vedno zavirajo slovensko pot v nov in zdrav narodni razvoj za lepšo bodočnost. Človeških slabosti in pomanjkljivosti je že samo po sebi veliko v vsaki družbi. Komunizem pa je k temu dodal še svojo mero in pripravil udobno gnezdo za skotitev pojavov, ki se kosajo s pojavi sicilijanske mafije. Ti pojavi nedvomno ogrožajo svobodo, imetje in življenje ljudi, moralno razkrajajo in terorizirajo družbo in ogrožajo tudi samo državo.

Država je izraz in podoba družbe. Naša želja je, in zato moramo delovati, da bo slovenska družba uresničila dobro in humano državo; da bo ta država slonela na miselni in duhovni podlagi svobodnih ljudi, a vendar ljudi z vestjo in poštenostjo ter zavestjo odgovornosti, ljudi ponosa in zavesti dostojanstva lastnega odločanja; ljudi, ki ne bodo od države pričakovali reševanja vseh težav in vseh problemov, celo osebnih.

Kakor je podoba domovine ob drugi obletnici slovenske osamosvojitve temna in nejasna, pa si moramo priklicati v spomin besede francoskega misleca La Rochefoucaulda, ki je dejal: "Stvari niso nikoli tako hude - ali nikoli tako dobre, kot se zdijo". Kakor je pred dvema leti nad Slovenijo bdela božja Previdnost, tako jo prosimo tudi danes, naj vodi slovenski narod iz hudih težav. To so naše misli, želje in molitve ob drugi obletnici slovenskega narodnega praznika.

Mate Roesman

(Nagovor na radijski oddaji "Pesmi in melodije iz lepe Slovenije" v Clevelandu 27. junija 1993.)

34. SLOVENSKI DAN

DNE 27. JUNIJA 1993

Letošnji Slovenski dan - 34. po številu - je posvečen slovenski narodni zavesti. Praznujemo ga s ponosom in živo zavestjo politične zrelosti slovenskega naroda.

Po proklamaciji slovenske državne samostojnosti - 25. junija 1991 - je sledila desetdnevna vojna s končno zmago naših hrabrih teritorialcev, branilcev slovenske svobode in neodvisnosti. Trimesečnemu moratoriju, mučnemu čakanju, je sledilo mednarodno priznanje, včlanjenje v Organizacijo združenih narodov in pred kratkim postopno sprejetje v v Evropsko skupnost.

Vsi ti mednarodno pravni akti nam dajejo pravice in hkrati nalagajo dolžnosti. Svet nas bo sodil po našem konstruktivnem gledanju, prizadevanju, zadržanju,

predvsem pa po delu.

Vsi ti dogodki so vse Slovence v matični domovini, zamejstvu in zdomstvu povezali v živo narodno enoto.

Vendar smo Slovenci - zdomci - dolžni izkazovati dvojno ljubezen in spoštovanje:

- do rojstne domovine naših staršev, zdaj Republike Slovenije;

- ljubezen in spoštovanje do naše in naših otrok rojstne in že dolga desetletja tudi naših staršev, krušne domovine Kanade. Ti dve ljubezni moramo vsklajati tako, da bo v korist naši Republiki Sloveniji in naši domovini Kanadi. Analogno velja za vse Slovence - zdomce in zamejce - kjerkoli že žive po svetu.

PROSLAVA

I. el: ob 11. uri dopolne sv. maša, ki jo bo daroval torontski nadškof, prevzvišeni dr. Alojzij Ambrožič.
II. del: ob 2. uri popoldne začetek proslave.

OTVORITEV

HIMNI:
Kanadska - pojo "Fantje na vasi"; pevovodja g. Ignac Križman.
Slovenska: - pojeta oba cerkvena zbora; pevovodja g. Jože Oražen.

UVODNE MISLI - ga. Marta Jamnik-Sousa.

PREDSTAVITEV GOSTOV

POZDRAVNI NAGOVORI:
dr. Peter Klopčič, predsednik "Slovensko-kanadskega sveta"
ga. Marija Ahačič - Polak, voditeljica in napovedovalka slovenske radijske ure "Glas kanadskih Slovencev"
g. Jože Slobodnik, predsednik "Kanadsko-slovenske trgovske zbornice"

O SLOVENSKI NARODNI ZAVESTI - Ludvik Jamnik

DOMOVINI (dr. B. Ipavec), SLOVENIJA V SVETU (dr. M. Kremžar, uglasbil prof. Jože Osana), pojo FANTJE NA VASI, pevovodja g. Ignac Križman.

PRI BOMBEKU - izvaja plesna skupina PLANIKA, katero vodita gospe Nevenka Stajan-Slavinec in Mary Tratnik.

PREDSTAVITEV SLAVNOSTNEGA GOVORNIKA: dr. Avguštin Kuk

SLAVNOSTNI GOVORNIK - g. dr. Ludvik Toplak, univerzitetni profesor na pravni fakulteti v Mariboru in podpredsednik Slovenske ljudske stranke.

MOJ DOM (Anton Nedved), SLOVENSKA ZEMLJA (J. Aljaž) - pojeta oba cerkvena zbora, pevovodja g. Jože Oražen.

ČEZ HRIB IN DOL, V ŠT. JANŽU - izvaja plesna skupina PLANIKA, katero vodita gospe Nevenka Stajan-Slavinec in Mary Tratnik.

ZAKLJUČNE BESEDE - ga. Marta Jamnik-Sousa

SLOVENSKO-KANADSKI SVET

Programska povezava; ga. Marta Jamnik-Sousa

SLOVENSKE NARODNE VREDNOTE

Ivan Cankar jih je na svojstven, njemu lasten način, označil v treh bogatih, neizčrpnih besedah: MATI, DOMOVINA, BOGI

Slovenske vrednote, bistvene oznake, ki že tisoč let in čez ohranjajo naš narod, so v glavnem naslednje:

- slovenski jezik;
- srednja slovenska misel, vseslovenska narodna zavest, ki s pomočjo krajevnih posebnosti spontano in neprisiljeno uravnava in vodi celotno narodno življenje;

- versko prepričanje, vera, kot urejevalka zasebnega in javnega slovenskega narodnega življenja;

- slovenska zgodovina;
- slovenska državna miselnost z vrojenim demokratičnim političnim procesom, (katerega so slovenski komunisti med zadnjo svetovno vojno s svojo, po kominterni slovenskemu narodu vsiljeno, neosvobodilno komunistično revolucijo onemogočili, po vojni pa popolnoma odpravili);

- bogata, vsestranska slovenska kulturna dediščina, ki nas Slovence po svoji izvorni izrazni sili postavlja v vrsto drugih kulturnih narodov;

- zakoreninjene, slovenskemu narodu svojstvene in zavestne navade, tudi običaji imenovani;

- slovenska zemlja, v kateri so vse narodne vrednote globoko zakoreninjene;

- vedno živa slovenska narodna zavest, da je vse

to neovrgljiva in neodtegljiva last slovenskega naroda;

- vrojena, splošna, vseslovenska pripravljenost braniti to skupno prepričanje, živo zavest, te skupne slovenske narodne vrednote, tudi svetinje imenovane.

Te žive slovenske narodne vrednote so naš narod od naselitve sem reševale, krepile v naši narodno-kulturni, gospodarsko-politični rasti in bodrile v naši borbi po svobodi in neodvisnosti.

Življenjska moč teh vrednot bi se morala z vsakim slovenskim rodok opretili in izbirati take življenjske pogoje, v katerih bi nemoteno rastle, našle zaščito, dajale pobudo in slovenskemu narodu gojile upanje na lepšo bodočnost zdaj v svobodni, mednarodno priznani slovenski državi.

V kakšnem odnosu smo danes Slovenci v domovini, zamejstvu in zdomstvu do slovenskih narodnih vrednot?

Zdi se mi umestno, da si na pragu tretjega tisočletja izprašamo vest in iskreno vprašamo: Ali smo Slovenci - s tisoč let in čez staro zgodovino - kot narod napredovali ali nazadovali?

Kako je danes s slovensko mladino? Je slovenska mladina danes narodno zavedna? Kje je vzrok upadanja slovenske narodne zavesti?

V kakšnem odnosu je danes slovenska mladina do slovenskih narodnih vrednot?

dalje na str. 11

PREDSTAVITEV SLAVNOSTNEGA GOVORNIKA DR. LUDVIKA TOPLAKA

Spoštovani častni gostje, cenjeni udeleženci Slovenskega dneval

Predsednik Slovensko-kanadskega sveta me je na seji pred dvema mesecema povabil, naj bi jaz kot "toti Štajerc" pozdravil svojega narodnjaka dr. Ludvika Toplaka na letošnjem Slovenskem dnevu. Povabilu sem se rad odzval in bi danes to obveznost izpolnil, če bi mi neprijeten dogodek tega ne preprečil. To dolžnost bo danes v mojem imenu izpolnil g. inženir Ciril Pleško.

Rad bi se zahvalil g. dr. Toplaku, da je sprejel povabilo naše organizacije kot častni govornik na današnji proslavi kljub temu, da ga službene dolžnosti koncem šolskega leta zadržujejo v Mariboru in Ljubljani. Hvala Vam dr. Toplak! Želim Vam, da bi preživeli nekaj prijetnih ur med nami-Slovenci v Kanadi in da bi Vam bil ta obisk koristen pri Vašem poklicnem-akademskem in političnem delu.

Povabilo dr. Toplaka smo utemeljili iz treh vidikov:

1.- Znano nam je, da se dr. Toplak zelo trudi, da bi v Sloveniji prišlo do sodelovanja med sredinjsko desničarskimi strankami, zlasti med Slovensko krščansko demokracijo in Slovensko ljudsko stranko, ker nam razdvojenost samo škodi, koristi od nje pa imajo samo skorumpirani komunisti. Tudi pri SKS podpiramo te napore in prav zato imamo danes tukaj dr. Toplaka.

2.- Drugi razlog, da smo povabili podpredsednika druge najmočnejše desničarske stranke je ta, da bi dobili od njega dodatno osvetlitev razmer v domovini in da bi posledično lahko demokratično in pravilno presojali, kdo zasluži našo moralno pomoč.

3.- Tretji razlog je pa ta, da je dr. Toplak še par tednov pred zadnjimi volitvami na žalni proslavi v Kidričevem, ko so odkrili spomenik slovenskim žrtvam, jasno povedal, naj bo ta spomenik v čast vsem žrtvam, tistim pred vojno, med vojno in tistim po vojni. Bil je edini slovenski politik, ki se je upal to javno povedati. Drugi so taka dejstva zamolčali ali jih zakrivali v meglene izjave, ki so služile njihovem pragmatizmu, resnice pa niso jasno izrazili. Dr. Toplak je bil za to pošteno resnico in pokončno stališče nagrajen, ko je na volitvah dobil drugo največje število glasov v Sloveniji. Čestitamo!

Ta dogodek naj bi dal misliti pragmatičnim politikom, da morda prihajamo v Sloveniji počasi v dobo, ko državljani, ki so jim še pred kratkim komunisti prali možgane, začenjajo misliti s svojimi glavami. Če se bo ta razvoj nadaljeval zlasti med mladino, ki ni več izpostavljena temu pranju možganov in si želi resnice in poštenosti, bodo morali vsi kandidati v bodoče govoriti resnico, če bodo hoteli biti izvoljeni. Že se namreč pojavlja vedno večje nezadovoljstvo nad pragmatičnimi politikami.

Kratek življenjepis

Prof. dr. Ludvik Toplak:

Rojen je bil 1942. leta v Slovenskih goricah blizu Ptuja na Štajerskem.

Gimnazijsko je obiskoval v Ptuj, nato v Mariboru. V Mariboru tudi diplomiral na pravni fakulteti. Študije je nadaljeval na Univerzi v Ljubljani, Beogradu in Novem Sadu.

Špecializiral se je na univerzah: Oslo, New York University, Atlanta, Postdam, London, Varšava, Strassburg. Delal: na sodišču v Mariboru in Beogradu, pri Iskri Computers.

Poučeval na univerzi v Mariboru in Ljubljani: Civilno pravo, Ekonomijo, Mednarodno gospodarsko pravo in pravo agrikulture.

Publiciral knjige in članke iz svojih strok v slovenščini, srbohrvaščini, cca 5.000 strani..

V parlamentu: poslanec v prvi demokratični skupščini, predsednik Družbeno političnega zbora, Član Ustavne komisije, podpredsednik Slovenske ljudske stranke, ki je bila do 1992. leta največja konservativna, demokratična, nekomunistična politična stranka v Sloveniji.

Sedaj bi prosil dr. Toplaka, da bi nam nekoliko pojasnil gospodarske in politične razmere v Sloveniji.

Drage Slovenke, dragi Slovenci, dragi prijatelji!

Počaščen sem bil s povabilom Slovensko-kanadskega sveta, zato sem se z velikim veseljem odzval. Prinašam vam vsem pozdrave iz stare domovine Slovenije v to Slovensko cerkveno letovišče.

Najprej se želim zahvaliti vsem tukajšnjim Slovencem za vse, kar ste storili za staro domovino, zlasti v zadnjih letih, ko je bila vaše podpore najbolj potrebna.

V Sloveniji smo po prvih svobodnih volitvah leta 1990 dosegli velike moralno-politične uspehe:

- osamosvojitve Republike Slovenije,
- uvedli parlamentarno demokracijo z večstrankarskim sistemom,

A BIG STEP for small business

FEDERAL GOVERNMENT ANNOUNCES IMPROVED SUPPORT FOR SMALL BUSINESS.

Small businesses are a vital part of our economy, accounting for 80% of net job creation in Canada since 1984. To further stimulate growth in this increasingly important business sector, the Federal Government has made significant improvements to the Small Business Loans Act.

- Eligible business size increased to \$5 million in annual revenues.
- Maximum term loan size increased to \$250,000 for the purchase or improvement of land, premises or equipment.
- Financing up to 100% of cost of eligible assets.
- Refinancing of assets purchased up to 180 days previously.
- Limitation on personal guarantees to 25% of loan amount.
- All small businesses are eligible except for farming, rental real estate or purchasing real estate for resale, charitable and religious organizations.

Contact your local bank or other financial institution for full details.

Minister for Science
and Minister of State
(Small Businesses and Tourism)

Ministre des Sciences
et Ministre d'Etat
(Petites entreprises et Tourisme)

Canada

- sprejeli novo ustavo, s katero smo zakoličili nadaljnjo pot razvoja ter

- dosegli mednarodno priznanje.

Srečujemo pa se s številnimi težavami polpretekle dobe. Prejšnji monopolni oblastniki so namreč obdržali dejanske ekonomske, kulturne in politične instrumente oblasti. Spremembe, ki so pred nami, bodo zato terjale zlasti gospodarsko, notranje-politično in moralno prenovo dežele.

PROF. DR. LUDVIK TOPLAK GOVORI...

Foto: Stane Ugovšek,

Slovenci po svetu so živ ud slovenskega narodnega telesa, ne glede na to, kje živijo in ne glede na to, kje sedijo. Slovenci, glejte, da utrdimo enotnost vseh Slovencev vsega sveta in vseh barv, kar se narodnih interesov tiče, da utrdimo našo kulturo, gospodarstvo, dobro ime in vero.

Prav tukajšnji Slovenci ste s pestrostjo svojega življenja in dela pokazali, da ste živ ud slovenskega narodnega telesa. Tukaj navzoči ste s časopisom Slovenska država že pred skoraj pol stoletja vizionarsko trasirali državotvorno pot politične neodvisnosti in samostojnosti Republike Slovenije. S pisano besedo v časopisu Slovenska država ste vzpodbujali ustvarjalno misel ter kreativno sooblikovali samostojno slovensko državo.

Tukaj v Ontario ste ustanavljali vzajemna podporni društva, da ste olajšali gospodarske stiske ljudi v novi domovini. Tukaj so delovala športna, kulturna, prosvetna in druga društva, ki so gojila slovensko kulturo in jezik. Z izgradnjo cerkva, kulturnih in drugih domov ste zagotovili kulturno izročilo v materinem jeziku. Solidarno ste gradili domove za starejše ljudi. S takim delom ste vzgled drugim v novi in stari domovini. Spremljajo vas cerkveni pastirji iz stare domovine, ki vodijo slovenske fare.

Tukaj v Ontario ste si pred več desetletji organizirali finančne ustanove, hranilnice in posojilnice. Kanadsko-slovenska trgovinska zbornica pa združuje gospodarske subjekte.

V Torontu je bila podprta ideja Svetovnega slovenskega kongresa, ki je v kritičnem letu 1990-91 po vsem svetu opravil svoje delo, predvsem s predstavitvijo mlade države za dosego njenega mednarodnega priznanja.

Med tem je tu odrasel nov rod slovenske krvi, vere in kulture. Obogaten je s civilizacijskimi in kulturnimi dosežki drugih narodov. Mladi rod prevzema odgovornost in breme nadaljnega razvoja, saj bo tudi žel sadove tega

dalje na str. 4

nadaljevanje s str. 3

dela, klice slovenske narodne samobitnosti pa bo prenašal na naslednje rodove. Prav je zato, da mladi rod premaga često zgodovinsko pogojene razprtije in pokaže Slovencem novo pot tudi gospodarskega in tehnološkega razvoja. Izkušnje novega sveta, znanja, zlasti pa tehnološka spoznanja mladih Slovencev po svetu so spričo zgodovinske izoliranosti matične domovine nam potrebni za naš skupni napredek. Nosilec napredka v stari in v novi domovini je lahko samo mlada generacija. Mladim ljudem v stari domovini so potrebna nova spoznanja. V Sloveniji veliko razmišljamo, kako odpreti mladim ljudem vstop v svetovne zakladnice znanja, na univerze, v inštitute po svetu, da bi tako obogatili s svetovnimi spoznanji plemeniti razvoj v lastni domovini. In prav v tem je velika možnost Slovencev 2. in 3. ... generacije po svetu. Tudi tem Slovencem po svetu pa želimo omogočiti stik s staro domovino, kulturni in gospodarski.

Zato smo ustanovili Mednarodno združenje Slovenski razvojni partner (International Association of Slovenian Development Partner). Tako želimo deloma povezati Slovence na gospodarskem in tehnološkem področju ter tako gospodarsko motivirati tudi Slovence po svetu, da le ti prevzamejo iniciativo in vlogo mednarodnih poslovnih partnerjev tudi med Republiko Slovenijo in Kanado. Oni imajo za to najboljše pogoje. Poznajo namreč civilizacijo in kulturo nove domovine, imajo pa tudi velike primerjalne prednosti v poznavanju stare domovine. Vzpodbuditi pa je treba tudi drugo generacijo Slovencev, da se v novi domovini tvorno vključijo v javno življenje.

Povabljeni pa ste vsi Slovenci, da sooblikujete kot državljani tudi Republiko Slovenijo, zato bomo v bodoče za Slovence po svetu v volilni zakonodaji zahtevali posebno stalno poslansko mesto v parlamentu.

Zaradi razvrednotenja vrednot v minulih desetletjih, smo žrtve novih pojmovnih vrednostnih zablod. Gospodarske in politične spremembe v domovini spremljajo številne gospodarske in politične afele. Prejšnji oblastniki namreč želijo spremeniti politične privilegije v trajno, pravno varovano lastninsko pravico. Brez občutka sramu so zato praktično ali tudi s pomočjo zakonov, ki so jih sami sprejeli, velik del narodnega bogastva privatizirali na škodo državljanov, zlasti delavcev in kmetov, ki so to bogastvo ustvarili, kakor tudi na škodo javnega dolga. V

zavesti svoje moči in ob spoznanju nujnosti sprememb, so ponudili nekaterim prejšnjim odpisanim, kot je bilo zapisano: "Padi predme in me moli in dam ti vsa kraljestva tega sveta". Skušnjava lasti in oblasti je močna. To so otroške bolezni demokracije, ki jih bomo morali premagati s strpnostjo.

Dragi starejši prijatelji. Mnogi ste preživeli najtežja hudodelstva tega stoletja - nacizem in komunizem. Nacizem je propadel z vojno. Danes se veliko govori, zakaj je propadel komunizem. Nesporno je eno: zaradi razvrednotenja vrednot. Vemo pa tudi, da je hudodelstvo večno, da menja samo različne pojavnosti in ime.

Zato se dobro zavedamo, da brez kulturne vrednostne prenove ni gospodarske prenove dežele. Zahvaljujemo se za dobronamerno materialno pomoč, ki je bila v različnih oblikah posredovana. Osebnost pa danes poudarjam, da je največja pomoč v novem znanju mladim ljudem in želim, da se izdela program kulturnih izmenjav Slovencev, strokovnjakov in študentov iz Slovenije z drugimi deželami. Predlagam, da se povabi Slovence druge in tretje generacije v staro domovino. Ustanovi naj se program poletne šole, preko katerega bi se z dosežki v domovini spoznavali mladi Slovenci po svetu, da tako ohranijo in razvijajo prednosti za nadaljnje gospodarsko in kulturno sodelovanje. Predlagamo ustanovitev poletne šole kot so po svetu poznane University Summer School, kjer bi Slovenci po svetu izmenjavali svoje izkušnje z dosežki v stari domovini na kulturnem, političnem in gospodarskem področju in kjer bi sodelovali učitelji in študenti iz vsega sveta.

Zato predlagamo tudi ustanovitev Kanadsko-slovenske fundacije, da vzpodbudimo in omogočimo moralno-vrednostno, gospodarsko-tehnološko in socialno-politično prenovo v Republiko Slovenijo; mlade ljudi po svetu pa vzpodbudimo, da ohranijo in razvijajo primerjalne prednosti za sodelovanje ter tako povezani doprinašamo k razvoju narodne in kulturne samobitnosti Slovencev doma in po svetu.

Slovenci v Torontu ste s svojo publicistično dejavnostjo dokazali največjo stopnjo politične državotvornosti. Preko slovenskih kulturnih društev in klubov ste gojili kulturo in tradicijo v različnih oblikah. Mnogi gospodarstveniki ste se uveljavili in uspeli v neizprosni gospodarski konkurenci. Novi mladi znanstveniki so se uveljavili v univerzitetnih in znanstvenih inštitucijah na tehnološkem področju, novi domovini Kanadi pa dali tudi najvišjega cerkvenega

dostojanstvenika. Zato bomo predlagali v Torontu ustanovitev ustreznega diplomatskega predstavništva za reševanje gospodarskih, državljskih in kulturnih zadev.

To nas tudi zavezuje, da na tako zastavljeni poti nadaljujemo; mladim doma in po svetu pa omogočimo in zagotovimo primerjalne prednosti, da bodo nosilci gospodarskega napredka. Skrbeti moramo zlasti za izobraževanje; da bo to omogočeno pa bomo zahtevali za Slovence po svetu stalni mandat v parlamentu doma. Slovenci v novi domovini pa se bodo morali tudi po svojih močeh prešteti in iz svojih vrst omogočiti afirmacijo v političnem življenju tukaj. Mnogi namreč imajo dvojno državljanstvo in to naj vam bo živa vez in prednost.

Te dni praznujemo 2. obletnico neodvisnosti Republike Slovenije. Praznovali smo tudi 400-letnico zmage nad Turki pri Sisku, kjer so slovenski vojaki pod vodstvom grofa Turjaškega premagali Turke in tako v odločilni bitki zgodovinsko zaustavili prodor Turkov v Evropo ter ponovno zakoličili mejo zahodnoevropske krščanske kulture in civilizacije. To je meja, po kateri se je že v 4. stoletju razklala, takrat svetovno Rimsko država, v vzhodno in zahodno Rimsko cesarstvo. To je meja, po kateri se je v 11. stoletju razdelila krščanstvo v vzhodno ortodoksko in zahodno rimo-katoliško. To je tudi meja, kjer je slovenska vojska pred 400 leti zaustavila prodor turške vojske in muslimanstva. To je meja v Bosni in hercegovini, kjer danes ponovno teče kri in kjer se ponovno merijo moči.

Sedaj pa, dragi prijatelji, tukaj na Slovenskem cerkvenem letovišču ste si ustvarili svoj slovenski kotiček. Vesel sem in hvaležen za vse, kar sem videl, doživel in slišal. Čestitam za vaše delo in delovne uspehe. Želim tudi, da gojite izročilo mater in očetov ter da prenašate slovensko kulturo na naslednje rodove tako posvetno kot božjo besedo v materinem jeziku. Želje in predloge kanadskih Slovencev bom posredoval slovenski vladi.

In še osebno se želim zahvaliti Slovensko-kanadskemu svetu, predsedniku dr. Petru Klopčiču, dr. Avguštinu Kuku, Ludviku Jamniku, inženirju Cirilu Plešku za ves trud in za spremstvo. Čestitam za 34. Slovenski dan. Čestitam vsem ob 2. obletnici osamosvojitve Republike Slovenije. Zahvaljujem se za lepa doživetja. Vsem pa želim lepo praznovanje v tem lepem letovišču v Ontariju, kjer ste potrdili vero v materino besedo, domovino in slovensko kulturo. Vse pa tudi vabim, da s to dobro voljo obiščete staro domovino, svojce in prijatelje v Republiko Slovenijo.

HOUSE OF COMMONS
CANADA
Patrick Boyer, M.P.
Etobicoke - Lakeshore

June 27, 1993

Office of the
Prime Minister

Cabinet du
Premier ministre

June 11, 1993

Our file: 3159 126

Slovenian-Canadian Council
251 Golddale Road
Toronto, Ontario
M4N 2C2

Dear Friends:

As you gather to celebrate Slovenian Day again this year, I am with you in spirit, and I send warmest good wishes and greetings.

This year especially, there is much to reflect on, in light of the historic changes of the past two or three years.

I wish very much that I could be with you in person today at the Slovenian summer camp and join with you in the religious services and cultural celebrations, but my wife Corinne and I are certainly with you in spirit.

With all good wishes,

Yours sincerely,

Patrick Boyer, Q.C., M.P.
Etobicoke-Lakeshore

Aucijana. Hujica
Etobicoke, Ont. Toronto

Ottawa, 11.06.1993

Spoštovani gospod Klopčiči!

Zahvaljujem se vam in preko vas celotnemu Slovensko - Kanadskemu svetu za vaše pismo z dne 24.04.1993. Čutim dolžnost, da obrazložim razloge zaradi katerih nisem mogel odgovoriti.

Po protokolu smejo imati veleposlaniki stike v držiavi sprejema kosaj po predaji poverilnega pisma. Samo v primeru, da je predaja poverilnega pisma mnogo kasneje, kakor pa njihov prihod, smejo izjemoma nastopiti kot "Ambassador Designate" vendar ne tri dni pred predajo poverilnega pisma. Ko sem končno dobil dovoljenje za stike, pa je bil prihod gospoda Dr. Ludvika Toplaka tako blizu, da sem hotel z njim vkladiti avoj prihod v Toronto.

Danes sem se sestal z gospodom Dr. Toplakom in tako mi je končno dano, da lahko odgovorim na vaše ljubezljivo pismo.

Najprej se želim zahvaliti za vaše čestitke ob mojem imenovanju za veleposlanika republike Slovenije v Kanadi in vaše prijazno povabilo. Žal se zaradi zgoraj opisanega razloga ne morem udeležiti 34. Slovenskega dne, ker bom 28.04.1993 predal poverilno pismo. Zaradi tega mi prosim dovolite, da zaželim vsem Slovencem veselo praznovanje hkrati z željo, da se bom lahko udeležil prihodnjega Slovenskega dneva.

Vsem Slovencem lep pozdrav!

S spoštovanjem,

Slovenian - Canadian Council
251 Golddale Road
Toronto, Ontario M4N 2C2

Dr. Peter Klopčič
President
Slovenian Council in Canada
251 Golddale Road
Toronto, Ontario
M4N 2C2

Dear Dr. Klopčič,

On behalf of the Right Honourable Brian Mulroney, I would like to acknowledge receipt of your letter of June 1, inviting the Prime Minister and Mrs. Mulroney to attend the celebration marking Slovenian Day, on June 27.

Regrettably, I must advise you that the Prime Minister and Mrs. Mulroney will be unable to accept your kind invitation. Nonetheless, they have asked that I extend their very best wishes for a most enjoyable day.

Thank you for writing.

Sincerely,

Maria Grant
Scheduling Coordinator

ZAKLJUČNE BESEDE

Zaključujem današnje zborovanje, zahvaljujem sevsemudeležencem, našim kanadskim prijateljem, predvsem Mr. Jesse Flis, M.P. za Parkdale - High Park; posebno se zahvaljujem univerzitetnemu profesorju in podpredsedniku Slovenske ljudske stranke, dr. Ludviku Toplaku, za njegova vsestranska pojasnila in vzpodbude.

Upam, da izražam željo nas vseh, da bi nas Slovenski dnevi tudi v bodoče povezovali v živo narodno skupnost z neomajno vero v pravičnejšo bodočnost, v kateri bosta osebna in narodna svoboda urejali slovensko narodne in državno življenje.

Vsem želim srečen nedeljski popoldan! Hvala lepa!

SPOMINSKA PROSLAVA NA ORLOVEM VRHU

Tudi letos smo se v velikem številu zbrali na Orlovem vrhu Slovenske pristave v Genevi pri Clevelandu. Letos smo se posebej spominjali dogodkov pred 50. leti v Sloveniji: padca Grčaric in Turjaka ter množičnih pokolov, ki so sledili v Jelendolu, Mozlju in Kočevju, kjer so uprizorili zloglasno ljudsko sodišče. Spomnili smo se tudi 50. letnice ustanovitve Slovenskega domobranstva, ki je bila posledica partizanskega pobijanja.

Sobotni program so pripravili soborci iz Toronta, v nedeljo pa Clevelandčani. Po sv. maši je govoril dr. Stanko Kociper iz Argentine. Tudi pridiga je bila letos nekaj posebnega, saj je govoril zadnji še živeči domobranski kurat, g. Jože Mejač, ki je somaševal. Po sv. maši sem se mu zahvalil za lepe besede o domobrancih, česar pri nas že dolgo pogrešamo. Odgovoril je: "Resnico o teh fantih se mora povedati". Hvala Vam, č. g. Mejač!
Poročevalec

DRAGI ROJAKI!

Spet smo prišli na ta spominski kraj, da se še enkrat malo globlje zamislimo v tragedijo našega naroda. Navadili smo se, da pri tem mislimo predvsem na Vetrinje, na veliko angleško izdajo in na morijo domobrancev, ki je temu sledila. Pa se mi zdi primerno, da po pol stoletju v ta naš spomin objamemo vse žrtve komunizma, še posebno one prve, ki so jih v tistih strašnih nočeh groze trgali iz družin in jih odganjali v gozd, od koder se niso nikoli več vrnili. Prav zaradi teh žrtev se je narod uprl, ker je hotel živeti, kajti - kaj naj komu koristi še tako svobodna in lepa Slovenija, če pa bi izkrvavel narod, ki na tej zemlji živi že 14 stoletij! To je bil tisti Kajnov greh, ki je sprožil kolo revolucije. Tu je krivda za vse gorje, od tistih prvih ubojev preko Turjaka, Vetrinja, Teharij in Kočevskega Roga, zato ni čudno, da se partija ves čas tako zelo izogiba tistega prvega časa. Vetrinje je le krona naše velike bolečine, je resnični obraz komunizma, o katerem se med vojno ni dosti govorilo, ampak je bilo vse skrito za krinko OF in NOB. Zverinsko klanje, ki mu ga v slovenski zgodovini ni enakega, je pa tudi opravičenje za upor proti nasilju. Ljudje so hoteli preživeti vojno in okupacijo, katero so komunisti izkoristili za svojo revolucijo. Obramba naših domov in družin - v tem je zajeta vsa resnica naše borbe - , ne pa sodelovanje in izdajstvo, kar nam očitajo že več kot petdeset let. Če so se partizani res bojevali za narodovo svobodo, zakaj so se potem skrivali za lažno OF, zakaj so kričali "smrt fašizmu, morili so pa same Slovence!"

Daleč so že tisti časi... Razni heroji so napisali cele gore knjig o junaškem boju proti okupatorju, toda o žrtvah, katere so brez sodbe zmetali v kraške jame, se 30 let ni smelo govoriti. Samo mi, preživeli, smo bili glas njihovih zasutih ust. Nekako pred desetimi leti je postalo očitno, da resnici ne bo mogoče več dolgo zastavljati poti. In glej, mojstri laži so si izmislili novo prevaro: pričakovali smo vsaj tiho priznanje zločina, a namesto tega so začeli oznanjati pozabljenje; konzulati, razni kulturni delavci in celo s prižnice se je slišala ista pesem, o pozabi zaradi miru, o bratstvu, da ne pride do novega prelivanja krvi, o gledanju v bodočnost in ne nazaj. Mislim, da je odveč

dokazovati, da je bil namen vsega tega ta, da se pozabi zločin, katerega ni bilo mogoče več skrivati.

Posamezniki so se pustili ujeti in so naselili starim lažem in novim prevaram, večina od nas pa smo ostali na svojih mestih, ker ne moremo pozabiti dni izpred 50. let. Dolgo je že od takrat, že malo več kot pol stoletja je tega, ko je med naš narod prišel volk v plašču OF ter začel sejati sovražstvo in smrt, a ob večerih kot nocoy vse stopa pred oči, kot da se je zgodilo včeraj. Marsikaj smo doživeli, veliko pretrpeli, povečini je bila naš delež bolečina. Toda od vsega se na nobeno stvar tolikokrat ne spomnim, kot na dogodek na cesti blizu Medvoda, ko so nas gnali peš od Škofje Loke do Šentvida. "Poglej, tam je moj dom", je mlad fant pokazal preko Save. Partizan mu je pognal kopito v rebra, da se je opotekel. Čez čas spet šepet: "Če kdo ostane živ, naj pove doma, kaj se je z nami zgodilo..." Vedeli smo, kam gremo, zato ni bilo odgovora. Slišalo se je samo drsanje nog po prašni cesti, kot da med nami lazijo duhovi.

Pravijo, da se je zdaj veliko spremenilo... Jaz pa pravim, da se do zdaj ni veliko spremenilo. Pokazali so grobove, narod lahko vidi kupe obeljenih kosti, toda morilca še niso klicali na odgovor. Nihče od nekdanj vsemogočnih vojvod ni bil zraven. V Rogu so se svečano spravili z mrtvimi, toda živi ali mrtvi domobranci smo za mnoge še vedno izdajalci; ne živim ne mrtvim še ni bila vrnjena čast, nikomur še ni bilo izrečeno priznanje za njihovo veliko žrtev. Kar so komunisti v 45 letih pokradli, tega ne dajo iz rok, ampak še naprej kradejo, razni heroji pa za svoje zločine na račun naroda še kar naprej vlečejo trikratne ali še višje pokojnine in druge privilegije. Kje so ob vsem tem spremembe, ki naj popravijo krivice in narod spravijo med seboj? Brez priznanja zločinov in poravnave krivic ne bo sprave pa naj o njej govore vsi slovenski Škofje.

Ob vsej kruti realnosti se mi vsiljuje dvojno vprašanje: Kako je bilo mogoče, da je naš narod, veren in pošten, za kakršnega smo se imeli, mogel postati tako lahka žrtev nekaj sto organiziranih revolucionarjev? Drugo (to je nastalo šele zadnje leto ali dve): Zakaj se narod tudi zdaj, po padcu svetovnega komunizma, ne more otresti zločincev, ki so ga pol stoletja uničevali in morili?

NAŠ ZGODOVINSKI DAN

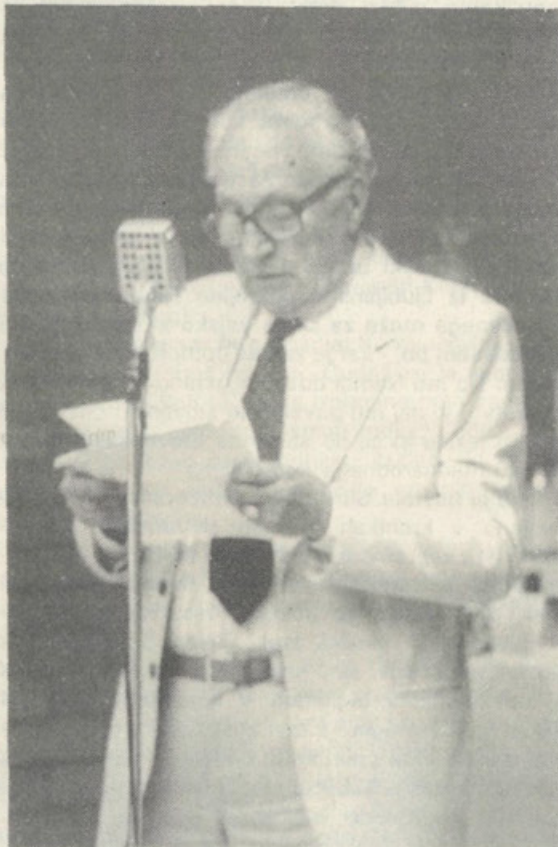
Dr. Stanko Kociper

Naša letošnja zbiranja, da še poklonimo spomenu zverinsko poklanih slovenskih domobrancev že po koncu druge svetovne vojne, ko naj bi bila morija vesoljnega človeštva že pri kraju, imajo še prav poseben pomen za nas že redko preživeli tiste krvave norosti - zlasti pa, da slišijo naš zgodovinski spomin naši po vseh zemeljskih celinah posejani potomci, ki tistih apokaliptičnih časov niso doživljali.

Letos namreč obhajamo tudi 50. obletnico ustanovitve Slovenskega domobranstva. Zato je prav letos še posebej na mestu, da osvežimo zgodovinski spomin na tiste čase preden bo z naravnoujnim odhajanjem starcev z življenjske poti umolknil v grobu.

Posebej je to pomembno in neizbegljivo spričo dejstva, da so Slovenci sedaj že dosegli višek svojega zgodovinskega cilja. Slovenija je sedaj že samosvoja, samostojna, po vsem svetu priznana država, od katere smo samoposebi umevno pričakovali, da bo na svoje ljubeče materinske grudi prižela vse svoje otroke, kjerkoli po širnem svetu govorijo svojo sladko slovensko besedo, pojejo svojo turobno ali poskočno slovensko pesem in poklekajo pred povsod pričujočega Boga, da mu darujejo svojo neiztrošljivo slovensko vdanost in položijo v Njegovo očetovsko naročje svoje vroče slovenske prošnje.

Spričo tega veličastnega trenutka slovenske zgodovine smo dolžni svojim domobranskim mučencem, ki so zanj dali največ - svoje v grozotnem mučeništvu ugonobljeno mlado življenje - , da z jasnimi, nedvoumnimi, korajznimi in odkritimi besedami odločno razpršimo gosto meglo v desetletjih našega zdomstva nakopičenih dvomov, v kateri nas je poskušalo zadušiti po eni strani načrtno grmadenje blata laži in potvorb, ki so ga po drugi strani pomagala gnesti še nizkotna, ničevno bedna stremušva tudi med nami, preživeli ostanki žrtvovane slovenske generacije. Vidimo namreč, da te strupene megle tudi žarko sonce svobode v samostojni državi Slovencev ni razgnalo.

Dr. Stanko Kociper govori
na spominski proslavi.

Foto: Janez Banđič

Bore malo nas je še preživelih neposrednih prič slovenske apokalipse pred petdesetimi leti. Zato je naša

Odgovor na obe vprašanji je samo eden: Ker nimamo pravih narodnih voditeljev... Nismo jih imeli po 1. svetovni vojni, za časa druge so popolnoma odpovedali, pa tudi danes nimamo človeka, ki bi narod opral krivde preteklosti in ga povedel v družino svobodnih in kulturnih narodov.

Res, upravičeno kažemo na komuniste, ki so za svojo revolucijo pobili toliko nedolžnih ljudi, tudi se lahko jezimo na Angleže, ki so to zločinstvo omogočili, pri vsem tem pa pozabljamo, da ga je lomila tudi naša stran. Eden klasičnih primerov je gotovo padec Grčaric in Turjaka, katerih 50 letnico padca se bomo spominjali 12. oziroma 20. septembra letos. Vsaj Turjak je posledica nesposobnosti vodstva. Tedaj je bila revolucija na tehtnici: če bi zmagali mi, bi po vsej verjetnosti tudi Vetrinja ne bilo. Tako je partija to zmago izkoristila in vojna sreča se je obrnila njim v prid. Tako smo Slovenci po prvi vojni izgubili tretjino ozemlja, po drugi pa celo generacijo zavedne mladine. Tudi zdaj, ko se je ponudila tretja prilika, da se narod otrese tuje modrosti in po svoje uredi svoj dom, smo to priložnost zamudili, ker nas vodijo ljudje brez hrbtenice. Slovenija še zdalec ni taka, kakršna so hoteli domobranci. Resnica in pravica imata tam še vedno zavezane oči. S tem pa smo izgubili še veliko več: narod se ne zna prav odločiti, ker je izgubil svojo vest. Vse je enako dobro, vsi smo krivi in vsi smo nedolžni, glavno je, da znamo pozabljati in se imamo radi, obenem pa delamo po starem. Razni kameradi z desne in leve si ponujajo roko in si obljublajo sodelovanje, nihče pa ne pomisli, kako visoka in krvava je bila cena za svobodno slovensko državo.

Toda tudi v tej zmedi naših dni ne smemo obupati. Nobena noč ni tako črna, da se ne bi umaknila soncu. Taka luč so naši mučenci: kot domobranci so se borili, kot domobranci so umrli, zato so tudi zdaj še vedno naše upanje, da nam bodo pri Bogu izprosili vse tisto kar Sloveniji in narodu še manjka.

Zdaj pa zmolimo reženkranc, kot so ga molili naši fantje, ko so odhajali v smrt. Ne molimo zanje, molimo z njimi, da bo naš skupni dom ostal varen in miren ter zaradi njihove prelite krvi blagoslovljen. S.P.

neizbežna dolžnost, da še v teh zadnjih trenutkih, ki nam jih je Stvarnik namenil, predamo bodočim rodovom Slovencev in njihovi zgodovini svoje v žrtvah in krvi doživeto izročilo Resnice. Spomin na domobrance bo namreč kljub zanikanju preko krvi njihovih mučencev šel nezadržno naprej - tudi do tistega trenutka sive bodočnosti, ko bodo Slovenci nekoč na romanju skozi zgodovino primorani objektivno vrednotiti preizkušnje in iz njih izviraajoče nauke preteklosti.

Začetek slovenskega križevega pota minulega polstoletja je druga svetovna vojna. V njej Slovenci nismo imeli kaj iskati. Bili smo pahnjeni vanjo. Ker še nismo bili samostojen narod, so nas dejavniki izven območja naših odločitev potisnili pod kolesja bojnih vozov orjakov v najbolj usodnem trenutku, ko se je do zob oborožena in takrat še v lahkih in zmagovitih pohodih opijanena Nemčija že pripravila za odločilen spopad s Stalinovim boljševizmom. Posledica je bila, da so zaradi tega pobesneli Nemci z vsemi takrat še neokrnjenimi orjaškimi silami opravili svoj razuzdani pir nad slovenskim ljudstvom z desetstisoči preseljencev in priključitvijo Gorenjske in Štajerske nemškemu rajhu. Spričo teh grozot je naš narod stal brez moči, neobgljen in zato prav tako neodgovoren kot za udeležbo v spopadu svetovnih sil.

Toda prav v teh dogajanjih je že bila spočeta klica naše lastne odgovornosti za bodoče dogodke. Če so se pozneje naši vodniki hvalili, da nikoli niso verjeli v nemško zmago, bi bili dolžni poznati predpise meddržavnega vojnega prava in vedeti, da je sovražna okupacija začasna nadomestitev pravno ustanovljene oblasti premagane države samo do mirovnih dogovorov ob koncu vojne. Zakaj potem letanje vodilnih slovenskih politikov najprej k Nemcem v Celje s prošnjo, da zasedejo vso Slovenijo, potem pa, ko so Italijani na svojem kosu zasedene Slovenije ustanovili takoimenovano avtonomno Ljubljansko pokrajino, zahvalni, vljudnostni obisk pri Musoliniju v Rimu, od koder so prinesli še visoka dalje na str. 6

ODPRTO PISMO

GOSPODU KUČANU, PREDSEDNIKU

REPUBLIKE SLOVENIJE

Spoštovani g. Kučan,

V Vašem odgovoru Slovenskemu ameriškemu svetu, ki je bil v celoti ponatisnjen v časopisu Slovenec z dne 29. maja 1993, med drugim pišete sledeče:

"Zdaj, ko imamo svojo državo, je nadvse pomembno kakšna bo vsebina življenja v njej, prvi v naši najnovejši zgodovini, kakšno dušo ji bomo zmogli in znali vdihniti.."

"Zavedam se, da besede niso dovolj. Potrebna so dejanja, na obeh nekdanjih ostro sprtih straneh, katerih dediči smo".

"Slovenska država je in bo v prihodnje pripravljena storiti še več za odpravo krivic na temelju spoštovanja zakonitosti, pa hkrati tako, da se s tem ne bo povzročala novih krivic."

.....

V knjigi PREVZEM OBLASTI, Cankarjeva založba, Ljubljana 1992, Jera Vodušek-Starič, na strani 256 piše:

"Sredi junija (1945) je ministrstvo (za notranje zadeve pod ministrom Zoranom Poličem) ukazalo podrejenim, naj se odstranijo in zravnajo z zemljo - vsa pokopališča kakor tudi posamezni grobovi okupatorjev in domačih izdajalcev in tako izbriše vsako sled za njimi - ."

.....

Kaj se je verjetno zgodilo kot neposredna posledica tega ukaza, nam pove, vsaj deloma, pismo dr. Stanislava Leniča, ki je bilo objavljeno v časopisu MLADINA okrog dneva mrtvih (november) 1990. To pismo citiram v celoti:

KAJ SE JE ZGODILO NA ŽALAH?

"Začuden sem prebral v št. 38 z dne 3. novembra 1989 odgovor direktorja TOZD Žale, Ljubljana, Borisa Zormana dr. Petru Urbanču. Čeprav je najbrž še toliko mlad, da tega ni doživel, se mi vendar zdi, da bi po svoji službi moral vedeti, kaj se je leta 1946 zgodilo z grobom vseučiliškega profesorja dr. Lamberta Ehrlicha in še mnogo drugih od OF likvidiranih Ljubljancov. Zato pojasnujem naslednje:

V začetku leta 1946 so neko noč prišli na pokopališče Žale v spremstvu oblastnikov nemški ujetniki s kamijoni. Ujetnikom so dali piti žganja, kolikor so hoteli. Potem so jim naročili ekshumirati posmrtno ostanke dr. Ehrlicha, bana Natlačana, študentov Župca in mislim, da tudi Jaroslava Kiklja, ki je imel umetniško izdelan Plečnikov nagrobnik. Vem, da so izkopali še več drugih grobov, skratka vseh tistih, ki jih je OF po Ljubljani likvidirala v glavnem v letu 1942. Ko so vsa ta trupla naložili na kamion, so jih pod vodstvom takratnih oblastnikov morali odpeljati nekam proti Postojni in so jih vrgli v neznano brezno. Zanimivo in obsodbe vredno je, da so trupla bana Natlačana, ki je počival v družinski grobnici poleg prve žene in dveh otrok prav tako vzeli iz družinskega groba. **To so povedali nemški ujetniki, še več bi vedel povedati pokojni cerkovnik Vresk.**

Zato naj se direktor TOZD Žale ne čudi, da Ehrlichov grob ni bil oskrbovan. Gotovo mu je v čast njegovo humano dejanje, da je za letošnji praznik mrtvih dala uprva urediti grob, ki v resnici ni Ehrlichov grob. Ehrlichovi svojci, kolikor jih še ima, živijo kot koroški Slovenci na njegovem rojstnem domu v Žabnicah pod Sv. Višarjami v Italiji.

Naj povem še to: l. 1946 je takratni generalni vikar in kasnejši škof Anton Vovk na veliko noč v slavnostni priliki govoril o Kristusovem grobu in vstajenju in pri tem dejal: "V vseh časih so bili grobovi rajnih in pokopališča kraj spoštovanja in nedotakljivosti. Le včasih se je zgodilo, da so divje hijene vdrle na pokopališče in razkopale ter oskrunile grobove..." Poslušajmo čisto dobro razumeli, kam je to menilo in menda je še isti večer tržaški radio raznesel v svet to novico.

To sem moral napisati na ljubo zgodovinski resnici. Naj bo tudi to prispevek k vsemu plemenitemu govorjenju in pisanju o neznanih grobovih ob letošnjem dnevu mrtvih".

Dr. STANISLAV LENIČ
LJUBLJANA

.....

V skladu z zgoraj citiranimi izjavami, in v zvezi z citati iz omenjene knjige in časopisa, Vam sedaj, spoštovani gospod Kučan, postavljam sledeča vprašanja:

Kaj boste konkretnega ukrenili:
- da se čimprej ugotovi, kam so tedanji oblastniki "vrgli"

pozemeljske ostanke mojega očeta, njegove prve žene (in matere mojega pol-brata Stanka), in mojih dveh bratov Vladimirja in Bogumila, Dr. Ehrlicha in drugih istočasno ekshumiranih žrtev OF/VOS;

- da se njihovi posmrtni ostanke z gotovostjo identificirajo in vrnejo njihovim družinam za krščanski pokop na pokopališču njihove izbire;

- da se vsi odgovorni za to grozovito dejanje privedejo pred sodišče, in se sodijo v skladu s pristopnimi zakoni; in končno,

- da-li se Vi, kot človek, strinjate, da te ekshumacije predstavljajo pod vsemi okoliščinami neobranljivo in človeka nevredno dejanje?

Poleg tega Vas prosim za Vaš odgovor na še dve bolj široki - ali ozko povezani vprašanji:

- ali se strinjate, da sodni postopek proti onim, ki so za ekshumacijo odgovorni, ne bo predstavljal "novo krivico"; in

- ali se strinjate, da nihče od zgoraj imenovanih žrtev OF ni bil "domači izdajalec", razen v skladu s kakimi iz leta 1941 in 1942, v pravnem smislu neveljavnimi odločbami KPS, njenega CK, OF, VOS, in podobnega?

V slučaju, da se ne strinjate z zadnjima dvema vprašanjima, Vas prosim, da to razložite in utemeljite.

Spoštovani gospod Kučan, Vaši odgovori na ta vprašanja bodo meni in bralcem jasno pokazali - da uporabim Vaše lastne, zgoraj citirane besede - kakšno dušo boste Vi zmogli ali znali vdihniti novi državi. Osebo upam, da bo ta duša zajela, poleg vseh ciljev naštetih v Vam naslovljeni spomnenici Slovenskega ameriškega sveta, in s katerimi, pišete da se strinjate; tudi priznanje, da komunizem, ki je bil vsiljen slovenskemu narodu pod krinko Osvobodilne fronte, predstavlja najtragičnejše poglavje slovenske zgodovine. Kot ste rekli: ne besede, le dejanja bodo pokazala, da je to, vse-važno priznanje resnično del državne duše. Mi vsi, in zlasti Vi, kot predsednik vseh Slovencev, dolgujemo to naši mladi državi.

V pričakovanju Vašega cenjenega odgovora Vas prosim, da sprejmete izraze mojega spoštovanja,

Marko Natlačan
664 Lowell Road
Concord, MA 01742
USA

GROBOVI...

NAJBOLJŠI MED NAMI ODHAJAJO

V zadnjih mesecih je v zdomstvu umrlo večje število uglednih in zaslužnih Slovencev.

SLOVO OD SLOVENSKEGA AMERIŠKEGA ZGODOVINARJA PROF. JOZEFA FELICIJANA

Na pokopališču Assumption Cemetary v Torontu se je v imenu rojakov dne 12. aprila 1993 poslovil od pokojnika njegov prijatelj prof. Edi Gobec z naslednjimi besedami:

Dragi Jože!

Ko se poslavljamo od Tebe, mi dovoli, da se najprej v Tvojem imenu zahvalim kanadskim Slovencem, ki so Ti v svojem starostnem domu Lipa nudili toplo gostoljubje v zadnjih letih Tvojega mnogokrat težkega in razburkanega življenja. Tvoj dobri rojak g. Ivan Drolc se je prvi pozanimal, če bi te sprejeli v Dom Lipa. Administratorja g. Stane Bah in g. France Cerar sta Te ljubeznivo sprejela in se z velikim razumevanjem trudila, da bi Ti bilo v teh zadnjih letih kolikor mogoče lepo. Res krščansko usmiljene slovenske Marijine sestre in uslužbenci so Ti lajšali gorje dolge bolezni. In slednjim je treba prišteti tudi redne obiskovalce kot gospe Novak, Bartol, Zierenfeld, Brunšek, vsakodnevene obiske preč. g. Sodje in vse ostale, ki so Ti z obiski ali kakor koli drugače skušali lajšati trpljenje, med njimi zlasti preč. g. Kopač, gg. Jože Kastelic, Blaž Potočnik, Ivan rolčevi, dr. Zadnikarjevi, dr. Kukovi, ing. Krepfl, Luka Jamnik, dr. Bogdan Novak, g. Franček Toplak, dr. Tone Arko in drugi zvesti prijatelji in samarijani. Vse račune sta vsa leta Tvoje bolezni požrtvovalno in tenkovestno urejali gospe Amalija Mihelčič in Marija Mako. Srčna hvala tudi zdravnicam in zdravnikom, pogrebniemu zavodu in preč. g. župniku Plazarju za pogrebne obrede in g. Potočniku in ostalim za prelepo slovensko petje. Hvala vsem, ki ste snoči Jožefa poškopili in se danes udeležili pogreba in se ga boste še spominjali v molitvah, še posebej pa g. Francetu Cerarju, ki je uredil vse potrebno za tako lep pogreb. Naj dobri Bog vsem vse bogato poplača!

In kaj naj rečem Tebi samemu, dragi Jože, v slovo? Vem, da nisi imel lahkega življenja, čeprav o podrobnosti nisi rad govoril. Rodil si se sredi prve svetovne vojne, 28. septembra 1916 leta, v Škofji vasi pri Vojniku in kruta vojna usoda je že v Tvoji nežni

mladosti neusmiljeno razbila tisto družinsko srečo, ki si jo vsakdo tako želi. Večkrat se mi je zdelo, da si vse življenje hrepenel po tem, česar nisi imel kot otrok in to je obrazložilo tudi nekatere Tvoje značajске poteze. S svojo pridnostjo in s pomočjo dobrih duhovnikov si leta 1937 v Celju končal gimnazijo in leta 1945, po vseh težavah druge svetovne vojne, si v Ljubljani doktoriral iz zgodovine. Kot domobranski poročnik si se moral takrat, ko bi se Ti moralo življenje končno obrniti na bolje, skupaj s svojimi protikomunističnimi rojaki podati v tujino in morda še bolj kakor drugi si za vedno ostal brezdomec.

Leta 1951 si v svobodni Ameriki začel poučevati na kolegijih v državi Ohio. Še zadnje sredo, ko sem Te poslednjič obiskal v tukajšnji bolnici, si se prvič nasmehnil, ko sem Ti priklical v spomin, kako je dobri pater Bernard Ambrožič, stric sedanjega torontskega nadškofa, v Amerikanskem Slovencu objavil pohvalno poročilo o takozvanih "Felicijan Talks", ali Felicijanovih kramljanjih, s katerimi si se priljubil študentom. Poleg poučevanja pa si napisal tudi lepo število člankov za časopise in revije in knjigo THE GENESIS OF THE CONTRACTUAL THEORY AND THE INSTALLATION OF THE DUKES OF CARINTHIA, ki je izšla leta 1967 in ki si bil nanjo zelo ponosen. Vem, da bi najbolj želel, da povem, kako si v njej predstavil najprej že znano dejstvo, da je Tomaž Jefferson čital knjigo o Državi francoskega misleca Jeana Bodina, a temu si Ti prvi in edini dodal svoje veliko odkritje, namreč, da je Jefferson v tej francoski knjigi tudi lastnoročno z začetnicami svojega imena zabeležil odstavke o staroslovenskem demokratičnem običaju ustoličenja karantanskih koroških knezov. Tako je namreč oče izjave ameriške neodvisnosti ovekovčil tiste redke odstavke, ki jim je pripisoval največji pomen - v tem slučaju dokaz in precedent pogojnega prenašanja oblasti od ljudstva na osebo vladarja, kar seveda pomeni, da lahko ljudstvo vladarju to oblast tudi odvzame. In tak precedent je bil po Tvojem dokazovanju nadvse pomemben za deklaracijo ameriške dalje na str. 9

ODLIKOVANJA VRAČAJO

Dne 21. junija 1993 so slovenski politiki, med ljudstvom poznani pod imenom "DRŽAVOTVORCI", VRNILI PREDSEDNIKU KUČANU odlikovanje "Zlati častni znak svobode", ki jim ga je podaril predsednik Kučan, na podlagi zakona Republike Slovenije, (RS st. 24/92). Odlikovanjem so priložili pismo, ki so ga podpisali:

Igor Bavčar, dr. France Bučar, Janez Janša, Jelko Kacin, Lojze Peterle in dr. Dimitrij Rupel.

V pismu navajajo več razlogov za to pokončno dejanje. Predvsem pa prednjači med temi razlogi bojazen, da Kučanova politika RAZVREDNOTUJE SLOVENSKO SAMOSTOJNOST, z namenom OŽIVITI NEKO NOVO JUGOSLAVIJO!

Ker je pismo izredno dolgo in polno očitkov, bomo radi pomanjkanja prostora navedli le nekaj izvlečkov iz tega pisma ponatisnjenih po Slovincu in Ameriški domovini:

"... Smo priče politiki razvrednotenja slovenske samostojnosti, v tujini in pri nas so čedalje glasnejše pobude za oživiljenje nekakšne nove Jugoslavije. V vplivnih mednarodnih krogih (Kissinger, De Michelis itd..) se spet postavlja vprašanje smisla slovenske samostojnosti Jugoslavija v starem okviru in bojda na nekih novih, menda gospodarskih temeljih spet kot ptič Feniks vstaja v ozadju možnih variant za ureditev razmer na Balkanu. Ker tisti, ki bi lahko kaj storili in ki bi morali kaj storiti, da bi preprečili pobijanje, posiljevanje in etnično čiščenje, svojo slabo vest zdravijo s tem, da iščejo vzroke za vojno in razpad Jugoslavije tudi v Sloveniji, so počasi postali nevarni".

"V SLOVENIJI DANES DELUJE MOČNA SKUPINA VPLIVNIH LJUDI, TUDI V VLADAJOČIH STRANKAH IN NA VODSTVENIH POLOŽAJIH, KI SO NARODNOSTNO, SORODSTVENO, POLITIČNO ALI GOSPODARSKO VEZANI NA BIVŠO JUGOSLAVIJO IN SO NAKLONJENI NJENI OŽIVITVI...".

"Visoki oficirji JLA, ki so dolga leta delovali proti samostojni Sloveniji, junija 1991 pa ji grozili z

uničenjem, prejemajo danes akontacije vojaških pokojnin, ki presegajo primerljive plače v slovenskem gospodarstvu".

"Nekaterim, ki celo državljanstva nimajo, je bil omogočen celo odkup stanovanj za desetino realne vrednosti, tako, da so jih lahko potem prodali in si v Beogradu kupili vilo. Posamezniki celo s posojili, najetimi v naših bankah. Najbrž jih ne bodo nikoli odplačali".

"Mnogi, ki se dozdej niso upali v Slovenijo, zadnje čase spet prihajajo (med njimi celo generali nekdanje JLA). Zahtevajo državljanstvo, odkup stanovanj za desetino vrednosti in GROZIJO DRŽAVI, ki so jo pred dvema letoma napadli s tanki in letali, z evropskim sodiščem za človekove pravice".

"Mnogo manj pozornosti ste posvečali OTROKOM IN SVOJCEM TERITORIJALCEV IN POLICISTOM, PADLIH V VOJNI ZA SLOVENIJO IN NJIHOVIM PROBLEMOM".

"Se spominjate, g. predsednik, kako so nekateri člani nekdanjega predsedstva RS NASPROTOVALI JAVNI PROSLAVI RAZGLASITVE SAMOSTOJNOSTI 26. JUNIJA 1991? Letos se zgodovina očitno ponavlja. Šef vašega urada se je namreč na odboru za POČASTITEV DRUGE OBLETNICE DRŽAVNOSTI NA VSE KRIPLJE UPIRAL JAVNI PRIREDITVI NA TRGU PRED PARLAMENTOM, KER NAJ BI VI MENDA TAKRAT IMELI DRUGE OBVEZNOSTI".

"Slovenija ni praznovala niti obletnice mednarodnega priznanja, niti dneva sprejema v OZN. Kakšna je država, v kateri predsednik najde čas v spomin na Dolomitsko izjavo, ne pa tudi za nje rojstni dan - DAN DRŽAVNOSTI?"

"G. predsednik, bili ste informirani o aferah, kot so Elan, Zlobec, Slovin, Hit Ltd., vendar so bile vaše javne in druge reakcije mnogo bolj obrnjene v

zagovor tistih, ki so v zadnjih letih po Markovičevem zakonu pospešeno "lastnili" osvobojeno Slovenijo. Danes so tudi mnogi vaši nekdanji tovariši iz CK ZKS BOGATI DELNIČARJI IN PODJETNIKI, MEDTEM KO BREZPOSELNOST RASTE IN OKRADENA PODJETJA PROPADAJO. NASTAJAJO PA VZPOREDNA PODJETJA, NEKDAJ SKUPNI KAPITAL SE BREZPLAČNO PRELIVA, KRIT IN OPRAN DENAR PA SE IZ TUJINE VRAČA DOMOV IN KUPUJE STEČAJNO MASO. Pri tem se najde tudi kdo iz nekdanje (in večinoma tudi sedanje) POLITIČNE ELITE, ki razlaga, da so to predvsem posledice osamosvojitve...".

"Ko je šlo za podelitev (tega) odlikovanja tistim, ki so z velikim osebnim tveganjem in v življenjski nevarnosti resnično pripomogli k osamosvojitvi Slovenije, je bila izbira izredno stroga. Težko so se na seznam odlikovancev uvrstili nekateri pripadniki teritorialne obrambe in policije, čeprav se zavedamo, da brez njih ne bi bilo uspešne obrambe. Nekateri izmed njih pa so sploh ostali brez častnega znaka svobode".

"Potem pa ste podelili najvišjo stopnjo Zlati častni znak svobode dr. Ljubu Bavconu, ki je bil dolgoletni član poveljnega režima in SOTVOREC BOLJŠEVISTIČNE JUGOSLOVANSKE IN SLOVENSKE KAZENSKO ZAKONODAJE, NA PODLAGI KATERE JE GNILO V JUGOSLOVANSKIH IN SLOVENSkih ZAPORIH NEŠTETO POLITIČNIH ZAPORNIKOV".

"Zlati častni znak svobode ste podelili tudi dr. Janku Pleterskemu, ki je dejavno sodeloval pri ustavljanju in zaničevanju osamosvojitvenih procesov v Sloveniji. Vztrajal je v tezi, da Slovenija brez Jugoslavije ne more preživeti. Proslavljal je bivšo Sovjetsko zvezo, brez katere po njegovem ne bi bilo nobene slovenske, še posebej ne Nove revije. Na koncu je tistim, ki bi se upali razdirati Jugoslavijo ZAGROZIL z domnevno italijansko politiko, ki naj bi nasproti samostojni Sloveniji uveljavljala stare jugoslovanske meje...".

Slede lastnoročni podpisi.

Odgovor na pismo

V pismu, ki so ga podpisali Janez Janša, dr. France Bučar, Lojze Peterle, Igor Bavčar, Jelko Kacin in dr. Dimitrij Rupel, je veliko neutemeljenih trditev in skoraj žaljivih domnev. To je Kučan poudaril v odgovoru na vprašanje, kaj meni o odločitvi naštetih, da se odrečejo najvišjemu namenskemu odlikovanju, zlatemu častnemu znaku svobode. »Ker ni jasnega koncepta ali vizije, je razumljivo, da se

skuša tudi tako izraziti nezadovoljstvo do sedanjega političnega položaja,« je še dejal. Menil je, da je odločitev naštetih šestih politikov vredna vnovičnega premisleka.

Milan Kučan je poudaril, da ne pozna nikogar, ki bi ustrezal opisu iz pisma in bil narodnostno, politično, sorodstveno ali kako drugače vezan na Jugoslavijo. Dr. Janku Pleterskemu in dr. Ljubu Bavconu je, kot pravi, podelil zlati čast-

ni znak svobode predvsem zaradi njunega strokovnega oziroma znanstvenega dela in njune avtonomije, pa tudi zato, ker še ni zakona o odlikovanjih, ki bi omogočal podelitev drugačnega odlikovanja. Nikoli se ni zavzemal za oficirje JLA temveč le za to, da ustrezni organi obravnavajo prošnje ljudi, ki so se znašli v težavah. Pojasnil je, da se občasno vidi, sliši in pogovarja s Stanetom Dolancem. Ali tele-

fonu slednjega prisluškujejo, ne ve, ve pa, da so prisluškovali njegovemu telefonu, »ko se je po njem pogovarjal Ciril Zlobec«. Predsednik republike je tudi zagotovil, da ne on ne predsedstvo v preteklosti nista bila pravočasno obveščena o nastajajočih aferah (Elan, Slovin, Hit itd.).

Poročal za »Slovenec: Jadran Vatovec

MONOPOL SIM-A V REPUBLIKI SLOVENIJI

Pred par meseci je ministrstvo imenovalo dr. Petra Vencelja za državnega sekretarja za SLOVENCE PO SVETU. Pri prevzemu dolžnosti je sekretar dr. Vencelj ugotovil, da država in tudi sponzorji dajejo finančno podporo SAMO SIM-U, čeprav med izseljenci delujejo še druge organizacije in društva n.pr. Katoliško središče Slovencev po svetu, društvo Slovenija v svetu (SVS) in Svetovni slovenski kongres. Vsi so organizirani kot SIM, vendar niso deležni nikakršnih podpor. Sliši se tudi, da so mnogi takozvani "kulturni" delavci SIM-A v tujini, od slovenske vlade (Ministrstvo za finance) in od privatnih sponzorjev že dolga leta PLAČEVANI. Sedaj razumemo, zakaj so nekateri taki "kulturni delavci" vsa ta leta - npr. v Kanadi - na vso moč zagovarjali jugoslovanski komunizem, vključno Tita in se niso odzvali našim nasvetom, naj se vrnejo v Jugoslavijo, če je tam vse boljše kot v Kanadi. Dr. Vencelj predlaga, da se finančna sredstva R.S.

delijo pravično še z drugimi (on omenja še tri!) organizacijami, čemur pa nasprotuje sedanje vodstvo SIM-A: Jurak, Prešeren, Rogelj, Klemenčič (za katere se zdi, da imajo dosmrtno sinecuro v tej organizaciji), češ, da SIM predstavlja do 90 % vseh izseljencev. Bralci teh vrst naj sami presodijo, koliko je na tem resnice!

Nismo pohlepni po denarju iz Slovenije, saj smo ga v preteklosti še tja pošiljali, pri čemer se pa SIMOVCI niso ravno pretegnili, zlasti ne pri plebiscitu in prvih volitvah za Demos; nismo pa ravno navdušeni, da se slovenski državni denar uporablja za podporo organizacij, ki še vedno gojijo pobožne želje po "Titovi Jugoslaviji", v kateri so uživali privilegirani položaj!

Dr. Vencelj zaključuje svoj intervju o tem vprašanju z besedami: SIM NE MORE OD 32 MILIJONOV PREDVIDENIH SREDSTEV POBRATI 29, OSTALE 3 MILIJONE PA BI DOBILI DRUGI!"

Naša pripomba: Ali se ne bi ta denar mogel bolj koristno uporabljati v domovini? "Kulturna skakanja" pa vedno bolj zgublajo na svoji privlačnosti.

RAYMOND PLANINSIC, M.D.
ASSISTANT PROFESSOR
DEPARTMENT OF ANESTHESIOLOGY/CCM

UNIVERSITY OF PITTSBURGH SCHOOL OF MEDICINE
PRESBYTERIAN UNIVERSITY HOSPITAL
DESOTO • OHARA STREETS
PITTSBURGH, PA 15213

TELEPHONE: (412) 647-3260

FAX: (412) 647-6290

Mlademu in nadarjenemu profesorju, sinu univ.prof.dr.Jožeta Planinšiča, dolgoletnega sotrudnika in sodelavca S.D.iskrene čestitke. Čestitke tudi staršem, ki so Raymond pomagali pri študijih v Parizu.

NAŠ ZGODOVINSKI DAN**nadaljevanje s strani 6**

pri Nemcih, da niso tej tragični komediji naredili konca, kakor so oni znali... Za to jih je bilo še kar dosti v Ljubljani.

In Angležev tudi tokrat ni bilo...

Politiki so domobranci brez Rupnika skupaj s tisoči civilnega prebivalstva, ki se mu je posrečilo zbežati pred nadirajočimi komunisti, katerim se nikdo več ni upiral, obesili na rep umikajočim se Nemcem in jih čez drn in strn poslali skozi Ljubelj na Koroško. Tam so jih Angleži razorožili in skupaj s civilisti strpali na Vetrinjsko polje. Ker v Sloveniji ni bilo proti Titu nikakšnega odpora več, ki bi lahko upravičil njihovo intervencijo v tamkajšnji državljanski vojni, so se Angleži rešili partizanske drhali

na Koroškem s tem, da so z njimi zbarantali predajo razoroženih domobrancev - v Teharje, Kočevski Rog... in, sam ljubi Bog ve, kje vse so še strohnele njihove kosti...

In tedaj so politiki zopet izginili s površja zemlje... In zopet je moral nastopiti popolnoma nepolitični človek, primarij dr. Valentin Meršol, da je rešil predaje v Titovino vsaj še preostale civiliste...

Tako je končala tudi ta avantura naših politikov. - S posledicami, zaradi katerih se po vsem svetu razsejani zdomci zbiramo, da v daljnji tujini izpričujemo naš zgodovinski spomin in se poklanjamo veličastnemu liku najboljših slovenskega rodu, ki sta jih zgodovina in sama božja Pravičnost pozvali, da bi z novim Slovencem zgradili veseli dom svobodne Slovenije, - pa jih je sredi požrtvovalnega boja za ta vzvišeni cilj pokončala človeška neumnost.

Ker pa zaradi njih mučeništva njihovega pohoda skozi slovensko zgodovino ne bo mogoče nikdar izbrisati - pa naj si komunistična usedlina in ob njej celo še neobgljeni preostanki one tragične generacije zbeganih pastirjev še toliko prizadevajo, da bi za svoj okus prepleskali njihovo žarečo podobo - , se bodo nekoč v za nas še sivi bodočnosti, ko bomo vsi udeleženci takratnega slovenskega križevega pota že strohnili in bodo splahnele sedaj še sveže žgoče strasti v revoluciji zmedenih pojmov in vrednot, - novi Slovenci zavedeli, da je v svetlo bodočnost samostojne Slovenije možna samo pot, ki so jo v žrtvah, odpovedih, krvi in mučeništvu pokazali slovenski domobranci:

BOG - NAROD - DOMOVINA

Za to hvala in večna slava našim mučencem.

IZ SLOVENSKEGA TISKA**Ponovno zdravljenje države na plečih nič krivih**

KATOLIŠKI GLAS

Podatki o gospodarstvu Slovenije v zadnjih mesecih preteklega leta so vzbujali upanje, da je pričakovati boljše čase. To je vplivalo tudi na rezultat volitev. V predvolilnih bojih je g. Drnovšek predvsem molčal. Počasi postaja jasno zakaj. Kriza se nedvomno pogloblja, obljubljata se še večja brezposelnost in večja revščina.

Vsakodnevno smo priča velikim rezultatom človeškega znanja. Tehnika strahovito napreduje. Žal, nič ne kaže, da bo zdužena človeška pamet uspela zmanjšati prepad med revnimi in bogatimi. Enak proces poteka tudi pri nas. Z osamosvojitvijo se je naša država izognila skupni jugoslovanski usodi. Sedaj je že jasno, da slovenska politika ni bila sposobna na gospodarskem področju izkoristiti prednosti osamosvojitve. Ne zna izrabiti prednosti majhnosti Slovenije. Našo tako željeno samostojno državo rešuje slovenska pridnost, smisel za samoorganiziranje in medsebojno pomoč. Nihče več, kot pred nekaj meseci, ne govori grdo o Karitasu.

Vodilni politiki oziroma njihove stranke so dolžni poiskati izhode iz krize. To je bistvo trenutnega političnega dogajanja na Slovenskem. Pričakovali bi, da bodo novi časi prinesli na površje nove ljudi. Z neiz-

mernim začudenjem pa opazimo, da dobivajo ponovno glavno besedo tisti, ki so pomagali že beograjskim vladam soustvarjati gospodarsko politiko, katere posledice še vedno krepko čutimo. Kot rešitelji se ponujajo nekdanji direktorji, od katerih bi mnogi v normalni državi morali živeti ob »kruhu in vodi«. Stara politika jih je kot člane stranke ščitila. Zato, ne zaradi njihovega prepričanja, jih je ljudstvo imenovalo rdeči direktorji. Njihovi položaji niso bili odvisni od znanja, sposobnosti in rezultatov, ampak predvsem od političnega prepričanja, njihova usoda od mnenj partijskih komitejev. Po političnem obratu je nekaj časa kazalo, da je »politični primernosti« odzvonilo in da bosta odločilna znanje in sposobnost. Nove (ali stare preoblečene) stranke pa očitno nimajo novih ljudi ali pa jim ne zaupajo. Zato so z veseljem sprejele politične vetrogončiče in jih ponujajo. Državljanov se polasča obup, občutek brezperspektivnosti, sprašujejo se o smiselnosti žrtv. Kdor v teh dneh prebira naslovne in gospodarske strani osrednjih slovenskih časnikov, dobi občutek, da so te deset in

več let stare. Oblastniki ponujajo metode in sredstva, ki so se v preteklosti izkazale kot neuspešne: zamrznitev plač, znižanje standarda, več brezposelnih... Najslabše se že godi kmetom, kateri naj bi znova nosili nesorazmerno veliko breme stabilizacije, oživitve gospodarstva. Pričakovati bi bilo, da bodo delavske in krščanske stranke povzdignile glas. Te le ugotavljajo, da so njihovi pogledi enaki ali sorodni tistim, ki jih zastopa zmagovalka na volitvah. Zaradi oblastnih ambicij so zlezle v vladno in s tem prevzemajo vso odgovornost za gospodarski in socialni cinizem, ki preveča predvideno gospodarsko oživiljanje Slovenije. Bati se je, da bodo za uspešno proglasile zdravlilo, ki ni doslej pokazalo nobene učinkovitosti, ampak obeta bolniku skorajšnjo smrt.

Ob padcu stare oblasti so »nove« stranke kar tekmoval, katera se bo predstavila kot najbolj krščanska. Kmalu se je pokazalo, da to ni več potrebno, in kot take so ostale le tri. Resnici na ljubo je treba povedati, da nobena nima pravice lastiti si tako oznako. Kako prav so imeli tisti slovenski katoličani, ki so negodovali

nad vključevanjem oznake krščanstvo v politiko. Krščanstvo ni politika, krščanstvo je način človeškega razmišljanja in ravnanja. Lepo je, če ga stranke upoštevajo pri svojem ravnanju. Premalo je, če mislijo, da so s tako oznako pridobile tudi ustrezno vsebino. Italijanske politične razmere so zgoven dokaz.

Janez E. Krek je bil krščanski politik zato, ker se je ravnal po ustreznih načelih. Zato ga je podpiral tudi škof Jeglič, čeprav mu njegovo duhovništvo ni bilo všeč. Danes krščanske stranke ne kažejo nobene resne volje po ustreznem ravnanju. Pomembnejša sta jim politika in želja po oblasti. Mogoče imajo ustrezen program, slišati in brati ga ni mogoče. Ustanavljati socialno sekcijo znotraj krščanske stranke je cinizem. Krščanska stranka mora biti socialna, ali pa je ni.

V Rusiji so ponovno ustanovili komunistično stranko. Ne bo dolgo, ko jo bodo posnemali drugod po svetu. Razvitim in bogatim državam se že doslej te ideologije ni bilo bati. Svetovna revščina se bo oprijela demagoških besed in nerealnih obljub. Kje bo Slovenija v naslednjih mesecih? Od tega bo odvisno tudi bitje in žitje slovenskih kristjanov!

Viktor Renko

SLOVENSKE BRAZDE

V Slovenskih brazdah je bil 18. marca objavljen intervju s Francetom Bučarjem, ki je o novi vladni koaliciji dejal: »Leta 1990 se s samo spremembo političnega režima pri nas niso spremenile osnove, korenine političnega režima. Do sprememb je prišlo le na vrhu, zato lahko rečemo, da sprememb ni. Pri nas v pretežni meri še vedno vlada prejšnji režim, ki se je le počasi spreminjal. Ko se je temu preoblečenemu prejšnjemu režimu priključila še SKD, je bil ta proces sprememb zaustavljen. S tem pa je bil narejen odločilen korak k utrjevanju starega režima.

Krščanska demokracija nosi zgodovinsko odgovornost, da pomaga pri ohranjanju struktur prejšnjega režima in s tem ogroža vse pridobitve naše demokracije. Predstavniki prejšnjega režima kažejo jasno namero vzpostaviti razmerje moči, kakršno je družbi vladalo pred letom 1990. Ne potrebujejo enopartijskega sistema, ker imajo še vedno zasedene vse položaje v drugih strankah, to pa jim zadošča, da imajo v rokah vso potrebno politično premoč. In

to so si s podporo SKD danes pridobili. Dejansko za skledo leče, predvsem zunanje in notranje ministrstva.«

Ivan Oman se spominja...

dr. Ribičiču, predsedniku SDP, se je enkrat zareklo. Ko smo se nekoč med odmorom takega sestanka na hodniku pred sejno sobo republiškega predsedstva pogovarjali dr. Ribičič, Potrč, dr. Pučnik in jaz, je Pučnik postavil Ribičiču tole vprašanje: »Povejte mi vendar, zakaj vaša stranka tako nasprotuje osamosvojitvi?«

Od Ribičiča je dobil odgovor v temle smislu: Moraš vendar razumeti, da za svojo stranko ne vidim perspektive v samostojni državi. Zakaj so potem odšli s partijskega kongresa v Beogradu? Ali je bilo tisto propagandna poteza pred volitvami 1990?

DRUŽINA**Prof. Drago Ocvirk o aferah v slovenski družbi**

Veliko okoliščin omogoča zlorabo oblasti in politični kriminal. Tako na primer volivci niso prešteli politične in ekonomske elite, ki se je povzpela v komunizmu. Kakšna je njena moč in sloga, smo videli, ko je zlahka zrušila Demosovo vladno in preprečila privatizacijo. Ko bi bili takrat sprejeti privatizacijsko zakonodajo, bi bilo danes družbeno premoženje že razdeljeno, tako pa ga lahko isti še vedno krađejo. Ljudje, ki so ravnali po načelu: »Kar koristi Partiji, je dobro, kar ji škoduje, je zlo,« so to načelo spremenili: »Kar MI koristi...«. S tem pa smo že zdrsnili na tisto najnižjo stopnjo materializma, kjer je denar, sveta gospodar. V njegovem imenu je vse dovoljeno: kraja, laž, krivo pričevanje, izsiljevanje, grožnje in celo umori. Kaj od tega se ni že zgodilo pri nas?

Morda pa je v sedanjih aferah dobro to, da se bosta pri ljudeh izostrila moralni čut in zahtevnost. In ker gre za obstoj naše družbe kot demokratične, si moramo tudi čim prej priznati, da je moralno oblikovanje otrok in mladih ter izpopolnjevanje odraslih vsaj tako potrebno kot pridobivanje drugega znanja.

VIKTOR BLAŽIČ,

poznani novinar, politični analist in svetovalec je v Sobotnem branju Slovenca, dne 10. aprila 1993, na str. 23. kjer razpravlja o "vrednotah civilizirane in kulturne države" med drugim zapisal sledeče: "...

Mogoča je seveda paralela s predvojno SLS. Ta stranka je imela tudi izrazito desno krilo (Stražarjev)..."

Preseneča nas, da g. Blažič še danes ni informiran, da STRAŽARJI NISO BILI NIKAKA POLITIČNA STRANKA in tudi NE IZRAZITO DESNO KRILLO KAKE STRANKE!

Brez dvoma je sicer dobro informirani g. Blažič prebral dr. Žebotovo knjigo "Neminljiva Slovenija", v kateri je g. Blažiču poznani dr. Žebot z akademsko raziskovalno utemeljitev obrazložil namen in dejavnosti Akademskega Kluba STRAŽA. Krajšo razlago o tej skupini je objavila tudi Slovenska država - januarja 1990, str. 6 - pod naslovom: STRAŽARJI in "stražarji". Oba vira sta gotovo na razpologo g. Blažiču v ljubljanski NUK - oddelek za izvenmejsko literaturo. Upajmo, da bo g. Blažič v bližnji bodočnosti utegnil prebrati zgoraj omenjena vira in na podlagi teh spremenil svoje zmotno mnenje.

Z A H V A L A

Številnim prijateljem in znancem se iskreno zahvaljujem za obiske, molitve in pismene dobre želje, v času moje bolezni.

Avguštin Kuk.

SLOVENSKE NARODNE VREDNOTE**nadaljevanje s str. 2**

Vsak zase in vsi skupaj resno pomislimo o teh, za Slovence, najvažnejših narodnih vrednotah in kaj vse moramo napraviti, da jih oživimo in poživimo, da bodo zopet krepile vsestransko slovensko narodno rast.

